

KAJIAN TINDAKAN

1. Definisi Kajian Tindakan

Kajian tindakan adalah satu pendekatan untuk memperbaiki atau meningkatkan pendidikan melalui perubahan yang menggalakkan guru-guru menjadi lebih sedar, kritis dan bersedia untuk mengubah amalan-amalannya.

Kajian tindakan juga sebagai satu kajian terhadap persekitaran sekolah yang melibatkan warga sekolah itu sendiri sebagai penyelidik dengan niat untuk memperbaiki kualiti amalan masing-masing.

Kesimpulannya, Kajian Tindakan adalah “ belajar daripada apa yang dibuat. ” (*learning by doing*)

2. Tujuan Kajian Tindakan

Tujuan Kajian Tindakan adalah untuk melibatkan guru dalam proses penambahbaikan dalam bidang tugasnya. Di antara tujuan Kajian Tindakan ialah:

- i. Menggalakkan guru menyelesaikan masalah amalan harian dengan membuat refleksi bagi mendapatkan idea dan strategi baru dalam usaha membawa pembaharuan dan kemajuan.
- ii. Menggalakkan guru menyelidik amalan-amalan yang ingin diperbaiki dalam kerja mereka dalam kelas untuk membaiki tindakan dan menilai hasil dan keberkesanan usaha itu. Dalam hal ini guru diberi kuasa untuk membuat keputusan dalam bilik darjahnya.

3. Prinsip

Kajian Tindakan merupakan satu pendekatan yang bersifat telus, terbuka dan dipersetujui oleh semua warga sekolah. Walau bagaimanapun data atau bukti yang diperolehi tidak boleh melibatkan pengenalan diri, tempat atau lokasi yang dijadikan sumber kajian. Hasil dapatan perlu disebarluaskan kepada warga sekolah untuk tujuan memperbaiki kelemahan dan kekurangan yang dikenalpasti.

4. Proses Menjalankan Kajian Tindakan

Pada asasnya Kajian Tindakan bergerak dalam satu kitaran yang berterusan yang melibatkan empat peringkat (*Merancang, Bertindak, Memerhati dan Mereflek*) iaitu:

Proses	Tindakan
Proses 1	<i>Merancang</i> : Sebelum melaksanakan Kajian Tindakan, penyelidik perlu membuat perancangan.
Proses 2	Menentukan aktiviti-aktiviti dan tempoh masa pelaksanaan bagi menangani masalah yang dikenalpasti. Setiap satu masalah yang dikenalpasti mungkin memerlukan satu atau lebih aktiviti.
Proses 3	Memastikan langkah-langkah dan bahan yang akan digunakan untuk menjalankan aktiviti (contoh: menjalankan aktiviti secara individu atau berkumpulan)
Proses 4	Menentukan langkah dan cara penilaian aktiviti yang akan dijalankan. (contoh: cara penilaian – pemerhatian, kumpulan sasaran – pelajar, guru)
Proses 5	Analisa keputusan / dapatan dan mereflek keberkesanan aktiviti yang dijalankan.
Proses 6	<i>Bertindak (melaksanakan rancangan)</i> Penyelidik melaksanakan rancangan mengikut apa yang telah dirancang.
Proses 7	<i>Memerhati (mengumpul bukti)</i> Pengumpulan maklumat boleh dikumpul melalui pemerhatian, temubual, soal selidik, ujian dan latihan serta analisis dokumen. • Pemerhatian boleh dilakukan secara guru memerhati pelajar semasa P & P atau rakan sejawat memerhati guru mengajar. • Temubual merupakan satu kaedah pengumpulan maklumat melibatkan perbualan/hubungan dua hala berpandukan soalan sedia ada atau bebas. • Soalselidik responden merupakan maklumat yang dikemukakan dalam bentuk soalan yang mengkehendaki maklumat secara tepat. • Ujian/latihan merupakan satu kaedah bagi menguji kefahaman pelajar. • Dokumen adalah sumber paling mudah kepada guru kerana maklumat yang diperlukan telah sedia ada. Contoh, sukatan pelajaran, buku kedatangan, rekod salah laku, keputusan peperiksaan dan sebagainya.
Proses 8	<i>Mereflek (analisa dan refleksi)</i> • Refleksi adalah untuk mentafsir kemahiran mengajar guru dan mempertingkatkaninya. Hasil daripada refleksi, guru akan mendapat kefahaman baru, kesedaran, keinsafan, perubahan tanggapan, perubahan amalan dan mempertingkatkan profesionalisme keguruan. Refleksi juga berlaku sebelum semasa dan selepas kajian. • Data/maklumat dikumpul, diproses, ditaksir dan digunapakai. • Cara analisis data ini boleh dilakukan dalam beberapa cara iaitu perbincangan, perbengkelan dan lain-lain. (difikirkan sesuai yang memenuhi piawai analisis)

STANDARD KUALITI PENDIDIKAN MALAYSIA (SKPM)

Jemaah Nazir Sekolah, Kementerian Pelajaran Malaysia

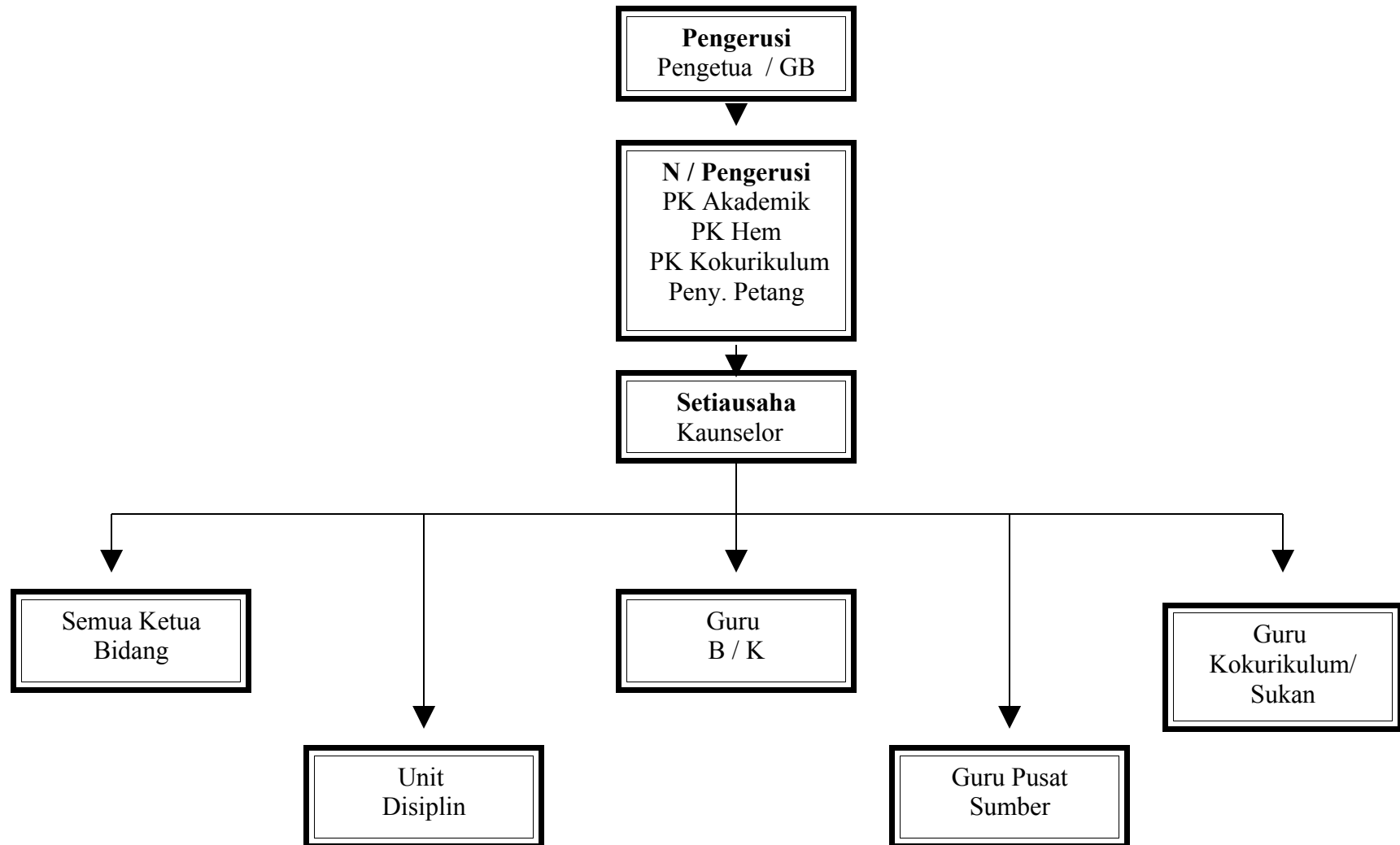
5. Langkah Tindakan

Langkah	Tindakan
1	Mengenalpasti masalah / fokus / Isu
2	Mengumpul Data
3	Menganalisa data / membentuk persoalan kajian
4	Merancang Pelan Tindakan
5	Melaksanakan Pelan Tindakan
6	Mengumpul data untuk mengesan perubahan
7	Menganalisis dan menilai
8	Penilaian Impak

6. Kebaikan Kajian Tindakan

- Kajian Tindakan amat relevan dan signifikan dalam menyelesaikan masalah dalam pengurusan sekolah.
- Ianya amat mudah dan dapat memberi tindaksusul semerta.
- Tidak memerlukan masa yang panjang.
- Rekebentuk boleh diubahsuai berdasarkan keadaan dan keperluan sebenar di sekolah.
- Penyelidik Kajian Tindakan adalah sebahagian daripada subjek kajian. Maklumat kajian diperolehi secara langsung daripada subjek kajian.
- Penyelidikan dilakukan dalam keadaan sebenar dan analisis hasil kajian bersifat kualitatif dengan cara menggunakan teknik dan kaedah berbentuk deskripsi dan naratif.
- Laporan hasil kajian menggunakan bahasa yang mudah difahami oleh guru.

Organisasi Jawatankuasa Kajian Tindakan Peringkat Sekolah

STANDARD KUALITI PENDIDIKAN MALAYSIA (SKPM)

Jemaah Nazir Sekolah, Kementerian Pelajaran Malaysia

Format Kajian & Tindakan Peringkat Sekolah

1. Pendahuluan
2. Pernyataan Masalah
3. Tujuan Kajian
4. Reka Bentuk dan Metodologi Kajian
5. Dapatan Kajian
 - i. Faktor Penyebab
 - ii. Peranan Murid
 - iii. Peranan Guru
 - iv. Peranan Ibu Bapa
 - v. Peranan Kaunselor
 - vi. Tatacara Pengurusan & Pentadbiran
 - vii. Lain-lain
6. Implikasi
7. Kesimpulan
8. Cadangan Program
9. Lampiran

FAKTOR-FAKTOR PENYEBAB

Bil.	Faktor-faktor	√ / X
1.	Ibu bapa	
2.	Lokasi sekolah	
3.	Kompleks membeli-belah	
4.	Cyber café dan pusat permainan video	
5.	Kompleks perhentian bas/ teksi	
6.	Taman perumahan dan taman hiburan	
7.	Kawasan semak/ bangunan tinggal dan rumah kosong	
8.	P&P yang kurang menarik	
9.	Suasana sekolah yang kurang kondusif	
10.	Kemudahan asas yang belum di tahap memuaskan	
11.	Sistem pemantauan yang kurang berkesan	
12.	Guru kurang prihatin terhadap permasalahan pelajar	
13.	Kurang motivasi diri	
14.	Tiada matlamat dan cita-cita dalam kehidupan	
15.	Gangguan persekitaran (cuaca/ kesihatan)	
16.	Tahap pencapaian akademik yang rendah	
17.	Pengaruh rakan sebaya	
18.	Ancaman atau paksaan dari pihak lain	
19.	Ketiadaan kemudahan pembelajaran di rumah	
20.	Kemiskinan – pelajar bekerja untuk membantu keluarga	
21.	Tiada kerjasama di antara pelajar, ibu bapa dan pihak sekolah	
22.	Tiada tanggungjawab dari semua pihak	